

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 992

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 25 aprilie 1969

4 pag. 25 bani

- Rețeaua bazelor turistice din învățămîntul de cultură generală pentru excursiile inter-județene din vara anului 1969 (pag. 2)
- Eficiența și finalitatea inspecției de specialitate (pag. 3)
- Nou și vechi în predarea matematicii la școlarii mici (II) (pag. 3)
- Repere pentru orientarea elevilor (pag. 4)

Prezență unanimă la munca patriotică

De cîteva săptămîni, de cînd în atmosferă plutesc mireasmă de iarbă proaspătă și ramuri înflorite, în preocupările cotidiene ale elevilor noștri a reîntrat una din activitățile cu bogată și frumoasă tradiție — munca voluntară patriotică. Păstrînd încă în memorie zilele fierbinți și tumultuoase trăite vara trecută pe șantierul zărilor încărcate de poezia vieții de brigadier, elevii au răspuns și în această primăvară în unanimitate la chemarea îndreptată de C.C. și U.T.C.

La oraș și sate, în pături sau livezi, pe locurile virane, peste tot unde s-au deschis șantierul, alături de ceilalți tineri muncește și elevii.

În județul Mehedinți li-cenii s-au luat la întrecere pentru împădurirea cîtorva sute de hectare. La Jiana au împădurit pînă acum peste 5 hectare, iar la Gogoși și Balta Verde au sădit duminică trecută cîteva sute de salcîmi. Elevii liceului din Vinju Mare, împreună cu cei ai școlii de mecanici agricoli din Vinjuțel, și-au propus să planteze o adevărată pădure de 20.000 de plop. La celălalt capăt al țării, pe malul mării, sute de elevi lucrează la amenajarea parcului Tomis și la plantarea unei grădini menite să înfrumusețeze peisajul constantean. Vești despre treaba bună făcută de elevii a-

vem și din alte județe. Bilanțul încheiat pînă acum de elevii din Băbeni, județul Vitea, este de-a dreptul impresionant. Alături de tinerii din comuna ei au plantat 3 hectare cu plop, au amenajat 2.000 metri pătrați de spații verzi, precum și șoseaua principală a comunei. Și pentru că toți îndrăgesc sportul, de curînd au început lucrările pentru construcția unei baze sportive cu teren de baschet, volei, handbal, groapă de sărituri. Nici elevii din celelalte orașe și comune ale județului nu au rămas în urmă. La începutul săptămînii tinerii din Drăgășani, Mateești, Marga, Brezoi, Horcu au împădurit cîteva hectare. La

Săcești, într-o singură zi, 200 de elevi au plantat 5 hectare cu plop pe locul denumit Zăvoi, iar la Ionești și în stațiunile de pe valea Oltului nu peste mult timp vor înflori mii și mii de trandafiri plantați de elevi.

Peste tot munca este în toi. Pentru ca orașele și satele unde locuiesc să arate cât mai îngrijite și mai frumoase, pentru ca în jurul lor să fie cât mai multe pături și livezi, elevii închină cu bucurie munții patriotice cîteva ceasuri din timpul lor liber. Este, aceasta, o dovadă a înaltei tinute etico-cețatenești pe care le-au format-o școala, organizația de tineret.

M. V.

Trepte și dimensiuni în AFIRMAREA LICEULUI SĂTESC

Dintotdeauna satul a urmărit cu priviri pline de afețiune, admirație și mîndrie pe aceia dintre fiii săi care, eucerind înălțimile culturii, artei și științei, au extins și pe aceste țărmuri fîrturile de străveche glorie ale meștegurilor natale. În ciuda multiplexelor opreliști de ordin material, moral și social, un Lazăr și un Creangă, un Grigorescu, un Brăncuși sau un Aurel Vlaicu, luceferi de primă mărime ai științei și artei românești, și-au pornit drumul din mijlocul celor care trădeau pe ogare. Dar mulți, foarte mulți dintre fiii satelor care, adoma acestora, ar fi putut cinsti istoria culturală a țării au fost siliiți în trecut să se oprească la clasele primare, pentru motivul evident că învățămîntul secundar rural era, în acea perioadă, inexistent.

Dimensiune caracteristică a mutațiilor fundamentale petrecute în viața spirituală a țării, în afirmarea culturii noastre socialiste, liceul sătesc a devenit astăzi, cînd cele mai vechi dintre aceste instituții școlare abia au depășit zecă promoții de absolvenți, o prezență dinamică în viața satelor, o forță a propulsării lor nu numai pe plan intelectual, ci și în sfera generală a civilizației, în economie și pe plan social.

S-a vădit în repetate rînduri despre sporul de cultură pe care liceul rural îl aduce în viața satului, de gama largă de acțiuni pe care o realizează el în sfera educației permanente. Este evident însă că indicele esențial al viabilității acestor instituții școlare, sensul fundamental al existenței lor îl constituie „producția” pe care o asigură, valoarea pregătirii generale pe care o dau tinerii generații, verificată la „bancul de probă” al accesului în formele superioare de învățămînt.

Competitivitatea prin prisma accesului la învățămîntul superior

Am căutat să analizăm tocmai din acest unghi ansamblul activităților care se desfășoară în două licee sătești din județul Brăila — Liceul din Ianca și Liceul din Insurăței.

Modul cum s-a reacționat în ambele licee la întrebarea noastră: Cîți dintre absolvenții din două licee sătești din județul Brăila — Liceul din Ianca și Liceul din Insurăței.

— Dumneata, tovarășe Dumitrescu — s-a adresat prof. Eugeniu Marin, directorul Liceului din Ianca, profesorului de fizică — ai fost pînă acum diriginte la două, sau chiar trei promoții de absolvenți. Știi ce au devenit foștii elevi de care ai răspuns? Dar dumneata, tovarășe Bunescu? Dar tovarășa Dimitriu?

Cei interpeleți, unii ajutîndu-se de un sumar catalog, alții nici cu atît, au trasat jaloanele evoluției fiecăruia dintre absolvenții de acum 9, 5 sau 2 ani, cu o asemenea precizie și cu astfel de detalii chiar, încît era vădit că drumul acestora fusese urmărit cu atenție și cald interes. Am aflat astfel despre ascensiunea înregistrată de fostul elev al șco-

lii, Ovidiu Iancu, ajuns astăzi, la pînă la 10 ani după absolvire, lector la Facultatea de electronică a Institutului politehnic din București și a altor trei foști elevi menționați în facultăți ca asistenți. Se pare că în general liceul a fost o veritabilă pepinieră de cadre didactice, multe funcționînd acum la școlile generale din împrejurimi, iar doi — profesorul de științe naturale Tudor Oprisan și profesora de limbă română Elisabeta Amza — revenind chiar aici, la școala unde au fost formați; această predilecție a multor elevi pentru profesia didactică nu înseamnă că zeci de alți foști elevi nu s-au înscris pe orbita altor profesioniști intelectuali, devenind medici, ingineri, agronomi, economiști etc.

Este aceasta o dovadă că la Ianca „se face carte”, că pregătirea pe care o asigură elevilor colectivul didactic al acestui liceu este competitivă cu pregătirea dată de ceilalți din liceele cu tradiție ale țării. Despre aceasta vorbesc, de altfel, și succesele obținute la concursurile pe discipline ale elevilor. Tinărul Mihai Stratan, astăzi student la Politehnică, este deținătorul unui premiu III pe țară la concursul de matematică, iar actualul elev în clasa a XII-a, Petre Danciu, i s-a decernat o mențiune la finala pe țară a concursului de literatură.

Aceeași precizie care, dincolo de procente și date statistice, vădește un cald interes pentru fiecare elev al școlii am întîlnit și la Liceul din Insurăței, unde mi s-a vorbit cu pînă la urmă mîndrie despre perspectivele Mariiei Manu, șefa de promoție a Institutului pedagogic din Galați, astăzi

profesoară la Școala generală din Bărașanu, despre Georgeta Alexandrescu, absolventă a Facultății de filologie, despre tinărul matematician Georgebe Alexe, despre polițenii Constantin Măteș și Gh. Emil sau despre absolvenții ultimei promoții, Elena Hioară — laureată a premiului III pe țară la concursul de literatură — Marian Epure sau Virgil Băcanu.

Caracteristic pentru liceele din Ianca și Insurăței, ca și pentru alte licee din mediul rural, vizitate de noi anterior, este faptul că aici lucrurile sînt privite ca într-o mare familie unită prin mii de fire afective. Faptul acesta constituie un argument important în lupta angajată de colectivele liceelor rurale pentru obținerea unor indici calitativi superiori în pregătirea absolvenților.

Rezultatele pozitive obținute în acest domeniu se datorează în bună parte și griji pe care o manifestă profesorii pentru ridicarea propriilor lor calificări.

Acum un deceniu aproximativ 60 la sută din componenții ambelor colective nu aveau pregătire universitară completă. Astăzi, în ambele colective întîlnim doar doi profesori care nu au studii universitare.

Factori obiectivi și subiectivi în balanță

Dar mai sînt și alți factori care trag greu în cumpănă și, din păcate, nu pe talerul succesului.

Un prim element negativ îl

constituie baza materială insuficient de satisfăcătoare. Astăzi, cînd majoritatea liceelor din orașe sînt angajate într-o amplă acțiune de modernizare a tehnologiei și tehnici de predare, un liceu fără nici un laborator care să poată purta pe drept cuvînt acest nume, așa cum se prezintă liceul din Insurăței, de exemplu, nu poate ține pasul, oricîte eforturi ar face colectivul didactic. Rezultatul cel mai concludent al acestei situații îl constituie faptul că prea puțini dintre absolvenții se îndreaptă spre facultățile în care prioritatea o deține fizica sau chimia. De aceea, promisiunile organelor locale de a dota liceul din Insurăței cu laboratoare la nivelul cerințelor trebuie realizate de urgență, cu atît mai mult cu cît, conform cerințelor populației locale și a propunerilor avansate, acest liceu urmează să funcționeze în viitor cu secție de matematică-fizică. Măsuri similare se impun și la liceul din Ianca, unde lucrurile nu stau cu mult mai bine.

O a doua situație nefavorizantă o constituie faptul că mai multe licee sătești își recrutează elevii din aceeași zonă, ceea ce duce la coborîrea, într-o măsură, a nivelului de exigență la concursul de admitere. Este necesară, deci, restituirii amănunțită a amplasării liceelor sătești din județ, în funcție de cerințele reale și de condiții.

În sfîrșit, acționează negativ fluctuația cadrelor didactice. Într-adevăr, nu puține au fost cazurile cînd profesori cu studii

(Continuare în pag. a 3-a)

ȘCOALA DE 10 ANI ÎN ACTUALITATEA IMEDIATĂ

ACȚIUNI PE PLAN JUDEȚEAN

Paralel cu lucrările legate de încheierea acestui an de învățămînt, în școli și la inspectoratele județene se desfășoară pregătirea intensă pentru trecerea la învățămîntul general de 10 ani. Una din problemele de cea mai mare importanță legate de această trecere privește fixarea rețelei școlare și asigurarea condițiilor pentru ca fiecare unitate la care urmează să funcționeze, începînd din toamnă, clasa a IX-a să dispună de toate condițiile material-didactice necesare.

În legătură cu modul cum se rezolvă aceste probleme în cadrul inspectoratului școlar județean Prahova am cerut unele informații tovarășului TRAIAN COMANICIU, inspector general al județului.

— Cîte școli cu clasa a IX-a vor funcționa în județul dv. în anul școlar 1969-1970?

— Așa cum am comunicat Ministerului Învățămîntului încă de acum cîteva luni, am scotit că avem condiții de a înființa clasa a IX-a la 31 de școli generale, putînd cuprinde astfel 1.260 de absolvenți ai clasei a VIII-a. Am prevăzut ca 20 de clase, cu 868 elevi, să funcționeze în mediul urban și 11 clase, cu 395 elevi, în mediul rural. În momentul de față reexamnăm problema rețelei școlilor care vor trece începînd cu viitorul an școlar la învățămîntul de 10 ani, intrucît scotim posibil ca numărul de școli pe care ni l-am propus inițial să crească.

În funcție de rezultatele pe care le va da această reexaminare, care se va încheia la 15 mai a.c., vom face egalizarea și pentru viitorii ani.

— În ce stadiu se află pregătirea condițiilor materiale pentru clasele a IX-a care vor funcționa începînd cu viitorul an școlar?

— La stabilirea nominală a rețelei s-au avut în vedere existența condițiilor materiale și a personalului didactic necesar, ca și posibilitățile de creare a unor asemenea condiții pînă la deschiderea noului an școlar.

Fiecare din școlile care vor funcționa cu clasa a IX-a va dispune de unul sau două laboratoare bine dotate, de bibliotecă, iar unele și de săli de gimnastică. Toți elevii claselor a IX-a din mediul urban vor avea la dispoziție condiții de efectuare a lucrărilor practice, în majoritatea cazurilor în cadrul școlii unde vor învăța, iar în cîteva cazuri pe lângă alte școli, apropiate. Astfel de posibilități vor fi create și elevilor clasei a IX-a din mediul rural.

Fondurile alocate în prezent pentru material didactic sînt cu peste 600.000 lei mai mari decît anul trecut, tocmai în vederea înzestrării școlilor care vor funcționa cu clasa

a IX-a. Inspectoratul se preocupă ca toate fondurile destinate aprovizionării acestor școli cu material didactic să fie cheltuite pînă la ultimul leu, astfel încît laboratoarele lor să dispună de aparatura necesară experiențelor și demonstrațiilor cerute de programe.

În sfîrșit, cîteva amănunte în ceea ce privește personalul didactic. Din cei peste 340 de profesori care vor preda la clasa a IX-a, 320 au studii corespunzătoare. Restul cadrelor neacoperite vor fi declarate vacante. Pentru ocuparea lor, inspectoratul școlar județean își propune să trimită delegații la centrele de repartizare a absolvenților din învățămîntul superior.

— Cum se desfășoară munca de propagandă în rîndurile elevilor și părinților?

— Inspectoratul școlar a dat tuturor școlilor generale indicația de a-și intensifica activitatea de orientare a absolvenților clasei a VIII-a care nu vor merge la licee sau școli profesionale spre clasa a IX-a a învățămîntului general. Acestui scop îi sînt dedicate ore speciale de dirigiență. De asemenea, se întărește întîlnirile cu părinții elevilor. Munca de propagandă pentru școlarizarea în clasa a IX-a a și început și se desfășoară cu intensitate la școlile din orașul Ploiești, la școlile din Valea Călușărească, Telega, Șoimari etc. Considerăm că ea va trebui continuată și după încheierea anului școlar, cînd va avea un mai pronunțat caracter individualizat, intrucît vom dispune și de situația admiterilor în licee și școli profesionale.

Probleme similare pe linia pregătirii pentru trecerea la învățămîntul general de 10 ani se ridică în toate județele. O analiză, chiar și sumară, a rețelei școlilor care vor funcționa începînd din toamnă cu clasa a IX-a reliefează faptul că, în timp ce unele inspectorate școlare județene, ca cele din Vrancea, Iași, Sibiu, Ilfov, Dolj, Botoșani și-au propus să înființeze clase a IX-a la mai puțin de 15 unități școlare, inspectoratele școlare din Mureș, Cluj, Bacău, Brașov și-au propus un număr de 4 pînă la 10 ori mai mare. Diferențe sînt, desigur, firești. Atunci cînd sînt însă prea mari ne obligă să ne întrebăm dacă într-adevăr au fost luate în considerare toate posibilitățile, astfel încît egalizarea generalizării să nu înregistreze disproporții prea mari de la un la alt.

Cum în momentul de față la inspectoratele școlare este reexamnată problema rețelei acestor școli, credem că este necesar să se manifeste cu acest prilej un înalt spirit de răspundere pentru a nu tranșarea anilor viitori ceea ce se poate face chiar din acest an.

CE RELIEFEAZĂ O ANCHETĂ PRINTRE ELEVI

În procesul amplu și multilateral de perfecționare a învățămîntului, prezintă interes și punctul de vedere al elevilor, îndeosebi al celor mari. Ne-am adresat asadar în acest scop elevilor din cîteva clase a XI-a și a XII-a cu o întrebare cuprinzătoare, pentru a lăsa cit mai largă posibilitatea lor de referire ce aveți de spus educației voștri despre școală și activitatea școlară acum, după ce ați parcurs în cea mai mare parte drumul școlarității? Cele 271 de răspunsuri primite reliefează cîteva concluzii edificatoare și interesante.

În primul rînd, s-a putut vedea că elevii au ceva de

spus în privința perfecționării învățămîntului și că doresc și sînt bucuroși să spună. „M-a surprins plăcut că v-ați gîndit să ne întrebați și pe noi”, sau „Mă bucură că ni se acordă și nouă încrederea să ne spunem părerea”, sau „Este bine să puneți mai des astfel de întrebări, cel puțin elevilor din ultima clasă” — iată cîteva din formulele prin care elevii au exprimat acest lucru. Din cei 271 de elevi participanți la anchetă numai 3 au declarat că n-au nici o propunere și nici o observație de făcut. Toți ceilalți au arătat că nu le ajunge timpul afectat pentru a spune cîte ar dori.

O altă constatare, de natură

să ne bucare, este seriozitatea elevilor. Deși știu că răspund fără semnătură, nici unul din ei n-a fost tentat să dea răspunsuri ușuratic sau pe o tonalitate ironică. Mai mult, cei 3-4 elevi care au exprimat păreri „mai curajoase”, sau „fără menajamente”, cum s-au exprimat ei, au ținut să semneze, aplicînd că, desi nu li se cere semnătura, nu vor să se creadă că s-ar teme să-și spună deschis părerea.

Este important apoi faptul, că, lăsînd de generalitatea întrebării și se referă la ceea ce doresc, 262 de elevi s-au oprit la problema fundamentală — conținutul pregătirii

pe care le-o dă școala. Criticile elevilor, care se deosebesc intrucîtva de cele ale profesorilor, sînt demne de analizat. Ei au ținut să sublinieze cu tărie că ceea ce îi interesează în ultimul an de școală, aproape în exclusivitate, sînt materiile care se cer la bacalaureat și la examenul de admitere în învățămîntul superior. Nu înteleg de ce trebuie să împartă puținul timp de care dispun — mai ales în clasa a XII-a — în vederea pregătirii lecțiilor pentru obiecte de învățămînt la care nu vor avea de dat examene.

Ancheta noastră a scos în evidență admirabila grijă a

elevilor din ultimele două clase de liceu pentru pregătirea temeinică în vederea celor două examene cărora și le acordă, pe bună dreptate o extremă de mare importanță. Este semnificativ faptul că nici unul dintre elevii n-a cerut să se ușureze aceste examene să se simplifice conținutul lor sau să se reducă exigența. Ceea ce au cerut a fost un sprijin stăruitor în pregătire pentru ridicarea nivelului cunoștințelor la înălțimea cerințelor actuale ale învățămîntului superior. În această privință

F. M.

(Continuare în pagina a 3-a)

Rețeaua bazelor turistice din învățământul de cultură generală pentru organizarea excursiilor interjudețene în vara anului 1969

DE LA
MINISTERUL
INVĂȚĂMINTULUI

In legătură cu
recunoașterea
gradelor
didactice
obținute înainte
de 1948

In vederea aplicării
prevederilor Legii privind
Statutul personalului didactic,
referitoare la recunoașterea
gradelor didactice obținute de
educatori și învățători
înainte de Reforma învățământului
din 1948, precum și atribuirea
gradului didactic II profesorilor
și maistrilor-instructorilor,
cu examen de capacitate
dinaintea comisiilor de
Reforma învățământului, se
comunică următoarele:

Personalul didactic care
solicita recunoașterea
gradelor obținute sau a
atribuirii gradului didactic
II pe baza examenului de
capacitate, va înainta la
inspectoratele școlare
județene (al municipiului
București) până la 15
mai a.c. cereri însoțite de
acte doveditoare pentru
doctored (copie legalizată)
din care să rezulte înaintea
dintr-un grad I sau grad
II, iar pentru profesori și
maistri-instructori, dovadă
că au obținut examenul de
capacitate.

Profesorii și maistrilor-
instructori care funcționează
în unitățile școlare
din învățământul profesional
și învățământul tehnic
vor înainta - până la
această dată - cererile
însoțite de acte doveditoare
la ministerele și organizațiile
centrale care au în subordine
școlii; profesorii și maistrilor-
instructori care funcționează
în școlile profesionale
și tehnice aparținând
consiliilor populare județene,
vor depune cereri însoțite
de acte doveditoare la
inspectoratele școlare
județene.

In ziua de 3 mai
școlile nu vor ține
cursuri

In ziua de 3 mai a.c.,
în învățământul prescolar,
în școlile de toate gradele
și categoriile, în învățământul
superior nu se țin
cursuri.

Conducătorii instituțiilor
școlare și universitare
vor lua măsuri ca să nu
fie afectată parcurgerea,
până la finele anului, a
materiei de studiu și
nici a altor activități
prevăzute în planurile de
învățământ.

Faza republicană
a concursurilor
elevilor

Faza republicană a
concursurilor de literatură
română, matematică, fizică
și chimie pentru elevii din
licee, școlii profesionale
și tehnice, care urma să se
desfășoare la București în
zilele de 4-6 mai 1969, se
anulează pentru zilele de
11-13 mai a.c.

JUDEȚUL ALBA

Abrud: Liceul „Horia, Cloșca și Crișan” - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Alba Iulia: Școala profesională de construcții - 100 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie. Se asigură și masa.

Alba Iulia: Liceul „Horia, Cloșca și Crișan” - 150 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie. Se asigură și masa.

Alba: Școala generală - 40 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Băla de Arieș: Liceu - 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Gârda: Școala generală - 40 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Sebeș: Liceul de cultură generală - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Sebeș: Liceul economic - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa (la liceu de cultură generală).

Teiuș: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Zlatna: Liceu - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL ARAD

Arad: Liceul pedagogic - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Hălmagiu: Școala generală - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Lipova: Liceu - 30 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Sebeș: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

JUDEȚUL ARGHEȘ

Corbeni: Liceu - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Curtea de Argeș: Liceu - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Cimpulung: Liceul „D. Golescu” - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Pitești: Liceul nr. 1 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Pitești: Liceul nr. 2 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Pitești: Liceul nr. 3 - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Topoloveni: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL BACĂU

Bacău: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 20 august.

Bacău: Liceul pedagogic - 300 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 25 august. Se asigură și masa.

Bacău: Gr. școlar profesional - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 25 august. Se asigură și masa.

Tg. Ocna: Liceu - 75 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 20 august.

JUDEȚUL BIHOR

Aleșd: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie.

Beiuș: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie. Se asigură și masa.

Beiuș: Liceul nr. 2 - 200 de locuri. Funcționează între 1-31 august. Se asigură și masa.

Oradea: Liceul nr. 1 - 180 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie. Se asigură și masa.

Oradea: Gr. școlar profesional - 200 de locuri. Funcționează între 1-31 august. Se asigură și masa.

Salonta: Liceu - 60 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie.

JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSAUD

Belean: Liceu - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Bistrița: Liceul nr. 1 - 80 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Bistrița: Șc. spec. nr. 10 - 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Bistrița: Școala sanitară - 100 de locuri. Funcționează între 25 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Năsăud: Liceul „G. Coșbuc” - 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Prundul Bîrgăului: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 31 august.

Teaca: Liceu - 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Teiuș: Școala generală - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

JUDEȚUL BOTOȘANI

Bucecea: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Botoșani: Lic. „A. T. Laurian” - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Dorohoi: Liceul nr. 1 - 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Săveni: Liceu - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

JUDEȚUL BRAȘOV

Brașov: Șc. gen. nr. 7 - 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august.

Brașov: Șc. gen. nr. 8 - 80 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august.

Brașov: Liceul de muzică - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Brașov: Liceul nr. 2 - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Brașov: Șc. gen. nr. 15 - 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august.

Codlea: Liceu - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Feldioara: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august.

Făgăraș: Liceu - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 15 august.

Fredală: Liceu - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 15 august.

Rupea: Liceu - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Săcele: Liceu - 100 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie și 6-31 august.

Sercaia: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Victoria: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 15 august.

JUDEȚUL BRĂILA

Brăila: Liceul „Nicolae Bălcescu” - 100 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie.

Brăila: Liceul nr. 4 - 100 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie.

Brăila: Grupul școlar de construcții - 200 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

JUDEȚUL BUZĂU

Râmnicul Sărat: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL CARAȘ SEVERIN

Bozovici: Liceu - 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 15 august.

Mehadia: Liceu - 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 15 august.

Moldova Veche: Liceu - 75 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 15 august.

Oravița: Liceu - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 15 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL CLUJ

Cluj: Grupul școlar M.T.A.N.A. - 500 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 20 august. Se asigură și masa.

Dej: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 20 august. Se asigură și masa.

Gherla: Liceul „Ana Ipătescu” - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 20 august. Se asigură și masa.

Huedin: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 20 august. Se asigură și masa.

Turda: Liceul „M. Viteazul” - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 20 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL CONSTANȚA

Cernavodă: Liceu - 70 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 20 august.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Amara: Școala generală - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Callărași: Liceul nr. 1 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Callărași: Liceul nr. 2 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Medgidia: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august.

Teșlar: Liceu - 80 de locuri. Funcționează între 5 iulie - 15 august.

JUDEȚUL COVASNA

Covasna: Liceu - 110 locuri. Funcționează între 1 iulie - 30 august. Se asigură și masa.

Sf. Gheorghe: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 30 august. Se asigură și masa.

Sf. Gheorghe: Liceul nr. 2 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 30 august.

Tg. Secuș: Liceu - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 30 august.

JUDEȚUL DMBROVIȚA

Găești: Liceu - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 1 septembrie.

Fetești: Școala profesională - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 1 septembrie.

Pucioasa: Liceu - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 1 septembrie.

Tg. Jiu: Liceu - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 1 septembrie.

Tirgoviste: Liceul nr. 1 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 1 septembrie.

JUDEȚUL DOLJ

Calafat: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Crăciun: Liceul „Fr. Buzescu” - 50 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie.

Crăciun: Școala de surzi - 125 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL GALAȚI

Galați: Liceul pedagogic - 200 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 15 august. Se asigură și masa.

Galați: Liceul „V. Alecsandri” - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Galați: Liceul nr. 4 - 80 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august. Se asigură și masa.

Tg. Jiu: Liceul nr. 1 - 80 de locuri. Funcționează între 1-31 august. Se asigură și masa.

Tg. Jiu: Liceul nr. 2 - 100 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie. Se asigură și masa.

JUDEȚUL GORJ

Tg. Jiu: Liceul nr. 1 - 80 de locuri. Funcționează între 1-31 august. Se asigură și masa.

Tg. Jiu: Liceul nr. 2 - 100 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie. Se asigură și masa.

JUDEȚUL HARGHITA

Diirău: Liceu - 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 iulie.

Gheorgheni: Liceu - 90 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 15 august.

Gheorgheni: Școala profesională - 200 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Miercurea-Cim: Liceu - 150 de locuri. Funcționează între 1-31 iulie și 15-31 august. Se asigură și masa.

Oderșelul Secuș: Liceul „Dr. Petru Groza” - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Teșila: Școala profesională - 150 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august.

JUDEȚUL HUNEDOARA

Brad: Liceul „Avram Iancu” - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 25 august. Se asigură și masa.

Deva: Liceul pedagogic - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 25 august.

Deva: Grupul școlar constructiv - 250 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 1 august.

Deva: Liceul „Decebal” - 250 de locuri. Funcționează între 1 august - 1 septembrie.

Hatec: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 25 august.

Hia: Liceu - 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 25 august.

Simeria: Liceu - 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 25 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL IASI

Iasi: Școala profesională de construcții - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Iasi: Liceul pedagogic - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Iasi: Liceul de muzică - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Pascani: Liceu - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

JUDEȚUL ILFOV

Giurgiu: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Otopeni: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Amara: Școala generală - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Callărași: Liceul nr. 1 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Callărași: Liceul nr. 2 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Medgidia: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august.

Teșlar: Liceu - 80 de locuri. Funcționează între 5 iulie - 15 august.

JUDEȚUL ILFOV

Giurgiu: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Otopeni: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Amara: Școala generală - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Callărași: Liceul nr. 1 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Callărași: Liceul nr. 2 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Medgidia: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august.

Teșlar: Liceu - 80 de locuri. Funcționează între 5 iulie - 15 august.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Amara: Școala generală - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Callărași: Liceul nr. 1 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Callărași: Liceul nr. 2 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Medgidia: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august.

Teșlar: Liceu - 80 de locuri. Funcționează între 5 iulie - 15 august.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Amara: Școala generală - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Callărași: Liceul nr. 1 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Callărași: Liceul nr. 2 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Medgidia: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august.

Teșlar: Liceu - 80 de locuri. Funcționează între 5 iulie - 15 august.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Amara: Școala generală - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Callărași: Liceul nr. 1 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Callărași: Liceul nr. 2 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Medgidia: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august.

Teșlar: Liceu - 80 de locuri. Funcționează între 5 iulie - 15 august.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Amara: Școala generală - 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august.

Callărași: Liceul nr. 1 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Callărași: Liceul nr. 2 - 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie - 31 august. Se asigură și masa.

Medgidia: Liceul nr. 1 - 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie - 15 august.

EFICIENȚA ȘI FINALITATEA INSPECȚIEI DE SPECIALITATE

Este deosebit de pozitiv faptul că pentru fiecare obiect de învățământ există la inspectoratele școlare specialiști care se ocupă exclusiv de sarcinile predării acestuia. Această situație nouă nu poate însă rezolva problema sporirii contribuției controlului și îndrumării de specialitate decât în măsura în care la inspectoratele școlare se va contura precis un sistem de muncă făcut pe baza unei concordante deplină între cerințele de îndrumare și control ale procesului de învățământ și acțiunile inițiate în acest sens.

Nu doar o punte de legătură, ci un complex de legături

După părerea mea, problema aceasta își va găsi pe deplin rezolvarea atunci când între inspectoratele școlare și Ministerul Învățământului se va crea nu doar o punte de legătură, ci un complex de legături.

Practic inspectorul de specialitate trebuie să fie, în școli, purtătorul de cuvânt al Ministerului Învățământului, să se integreze în programul de perfecționare inițiat de acesta, să aibă responsabilitatea predării în bune condiții a obiectului respectiv în școlile din județul său. Cum s-ar desfășura atunci inspecția de specialitate?

Ministerul Învățământului, prin direcția generală pedagogică, în colaborare cu institutele cu profil pedagogic și cu societățile științifice ale cadrelor didactice, ar putea elabora îndrumări tematice privind problemele mediate și de perspectivă ale inspecției școlare pentru fiecare specialitate. Acestea împreună cu o bibliografie minimală prezentată inspectorilor de specialitate din întreaga țară, le-ar asigura acestora o pregătire corespunzătoare pentru efectuarea unor inspecții eficiente. Cuvântul inspectorului va avea astfel la bază nu numai autoritatea sa personală (care implică uneori o notă de subiectivism), ci și autoritatea organului central de specialitate.

Cum trebuie să urmărească aceste inspecții? În primul rând, aplicarea obligatorie în activitatea cadrelor inspectate a metodelor și mijloacelor a căror valoare a fost cu certitudine demonstrată; apoi, distanțarea și promovarea metodelor și mijloacelor noi acumulate în experiența personală a acestora și, în sfârșit, înregistrarea observațiilor și propunerilor lor.

Realizarea planului anual de inspecție ar putea să fie analizată la sfârșitul anului școlar de Ministerul Învățământului cu participarea tuturor inspectorilor de specialitate. Materialele prezentate de acesta ar urma să fie prelucrate de colective instituite de ministere, iar concluziile stabilite să fie transmise școlilor, urmărirea aplicării acestora fiind o obligație princi-

pală a inspectoratelor. În felul acesta inspectoratele școlare, prin sectorul inspecției de specialitate, ar umple un gol de mult resimțit în procesul de aplicare a concluziilor experimentelor și cercetărilor întreprinse, eliminându-se astfel nota de voluntariat ce caracterizează actualmente pătrunderea noului în activitatea didactică.

Prin inspectoratele școlare „ar curge”, astfel, dinspre ministere spre școli, elementele de certă valoare teoretică și practică, iar dinspre școli spre ministere, necesitățile cu adevărat stringente ale muncii didactice. Căci, trebuie să o recunoaștem, actualmente o serie de observații de valoare ale cadrelor didactice rămân nevalorificate, după cum și de aplicarea pe scară întregă a unor elemente noi nu se interesează nimeni în mod special. Amintesc doar observațiile făcute cu prilejul consfățuirilor, al cercurilor pedagogice, al consiliilor profesionale, al inspecțiilor școlare, observațiile curente pe care le fac cadrele didactice referitoare la calitatea programelor și a manualelor școlare etc.

Personal consider că inspectorul școlar de specialitate, pentru a fi cu adevărat un specialist competent, trebuie să participe la „viața” științifică a obiectului său începând cu comisiile metodice din școli și terminând cu toate consfățuirile și sesiunile științifice organizate de ministere și societăți. Ministerul Învățământului, institutele cu profil pedagogic și societățile științifice ale cadrelor didactice trebuie să vadă în inspectoratele școlare organe care să asigure finalizarea cercetărilor întreprinse: activitatea inspectoratelor ar trebui să fie continuă firesc, cu un puternic caracter aplicativ, a activității organelor sus-menționate; or, această se poate realiza doar atunci când inspectorul de specialitate este integrat într-un plan de acțiuni unitare.

Între sistemele „județene” și sistemul unitar de inspecție

Consecințele unui asemenea mod de lucru ar fi multiple și deosebit de valoroase. În primul rând s-ar asigura unitatea inspecției școlare, fenomen important în îndeplinirea unitară a cerințelor programelor. Unii ar putea argumenta necesitatea efectuării inspecției numai pe baza elementelor „specifice” din fiecare județ. În ce mă privește, consider că aceasta ar duce cu siguranță la neglijarea esențialului, la formarea unor sisteme „județene” de îndrumare și control, la o izolare dăunătoare în întreaga țară fiind o singură programă, cu cerințe unitare, cred că trebuie să fie și o singură concepție de îndrumare și control. Unitatea con-

cepției de muncă nu numai că nu anulează stilul de muncă al fiecărui inspector sau profesor, dar îi asigură o bază sigură de manifestare deplină și competentă.

De asemenea, pe această cale s-ar culege un bogat și divers material factual, care ar asigura o abundență de soluții și, respectiv, de posibilități reale de aplicare a acestora în diferite condiții de muncă, pe cind în prezent bogatul material factual cules de inspectorii din cea mai veridică sursă nu este cunoscut de nimeni în afara județului respectiv și nu este valorificat decât empiric și neconcludent, pe o scară restrânsă. Cred că, înlăturând acest neajuns, calea propusă mai sus ar face ca inspecția să se finalizeze cu adevărat și ar constitui un sprijin pentru școală. Și, ceea ce consider cel mai important, s-ar crea un circuit între școală și cercetarea științifică cu rezultate pozitive pentru ambele părți.

Sugestii pentru câteva elemente pe planul organizării

Cum ar trebui să-și organizeze inspectorul de specialitate munca într-un an? Primul element al planului său de muncă ar urma să constea în îndeplinirea îndrumărilor tematice indicate de Ministerul Învățământului (studierea bibliografiei, stabilirea școlilor și a cadrelor la ale căror lecții va asista, sintetizarea materialului cules, formularea unor concluzii ce vor fi supuse dezbaterii etc.) Al doilea element l-ar reprezenta efectuarea inspecțiilor speciale. În sfârșit, al treilea element ar consta în rezolvarea unor probleme specifice predării obiectului în județul său (organizarea unor cursuri de informare, a unor schimburi de experiență etc.) sau a unor probleme care apar la un moment dat.

Sistemul de lucru pe care îl propun, care însă înlocuiește la Ministerul Învățământului, pentru fiecare obiect de învățământ, a unor colective de specialiști care să stabilească direcțiile inspecției școlare, să urmărească desfășurarea ei concretă, să desprindă concluzii din materialul cules, evidențind ceea ce trebuie inclus în sistemul de lucru al cadrelor didactice. Pe baza acestor concluzii Ministerul Învățământului ar putea dispune aplicarea în activitatea didactică a elementelor noi. În felul acesta, recomandările ar câștiga în autoritate și ar fi valorificate pe o arie întinsă.

Pe de altă parte, dacă inspectorii de specialitate ar lucra sub direcția îndrumare a organelor de specialitate din ministere (ceea ce ar asigura și controlul competent al muncii lor), nu s-ar mai simți, la inspectoratele județene, nevoia unui inspector șef al sectorului respectiv. De altfel, oricât s-ar stră-

dui, acesta nu poate răspunde a-tor probleme ce se pun pentru simplul motiv că și el are doar o specialitate. În general, acum, profilul muncii inspectorilor școlari sefi este încă vag definit și de aceea, în ultimă instanță, eficiența ei este îndoielnică (întocmirea unor informări, a unor rapoarte și situații, tinerea unor evidente, completarea unor dosare). Ca inspector școlar șef, afirm sincer că nu văd necesitatea reală a funcției respective în condițiile unei legături stricte între fiecare inspector de specialitate și organele de specialitate din ministere. Inspectorul general județean și un șef adjuncț al său ar putea coordona activitatea într-un inspectorat.

Inspecția școlară este îngreunată în momentul de față și de obligativitatea întocmirii proceselor verbale. Cele mai multe din acestea nu reușesc să prezinte elementele esențiale din activitatea celor inspecțiați pentru motivul că în general inspecția cuprinde doar câteva lecții. Mărirea duratei inspecției nu poate fi decât un paliativ, deoarece ar însoțirea ară acestuia (dacă un inspector ar rămâne într-o școală 3 zile — așa cum propun unii — ar termina de inspecțiat școlile dintr-un județ, — bineînțeles în specialitatea sa — în 3-4 ani, scoțind că ar sta cunoscut pe teren, ceea ce este imposibil în felul acesta nu s-ar mai putea vorbi de periodicitatea inspecției, de urmărirea procesului educativ al formării unui sistem de muncă, de pregătirea inspectorului, de organizarea altor forme de activitate metodică etc.).

De aceea, mă gândesc dacă nu ar fi bine să se încheie procese verbale doar cu prilejul inspecției speciale. În rest activitățile acordând maximă atenție activității didactice propriu-zise, discuțiilor cu personalul didactic inspectat. Trimestrial ar urma să se întocmească, pe baza consfățuirilor făcute, un material de sinteză privind modul cum se prezintă specialitatea respectivă în județ (obiectivele după tematică urmărită în cadrul inspecțiilor). Acest material, trimis tuturor școlilor și discutat cu diferite prilejuri (la cercurile pedagogice, în comisiile metodice etc.), ar fi mult mai util decât toate procesele verbale la un loc (în timp ce procesul verbal se încheie în urma a 2-4 lecții, acest material de sinteză ar fi rezultatul a zeci și zeci de asistențe). Contribuția inspectorului la îmbunătățirea muncii didactice ar fi astfel simțită și de cadrele neinspectate.

Cred că în prezent există posibilități să se deschidă drumul unei concepții noi în munca de îndrumare și control, astfel încât inspectorii școlari de specialitate să devină elemente active în aranjarea complexă a procesului de perfecționare a muncii didactice.

GH. DASCĂLU
Inspector șef la Inspectoratul școlar județean Tulcea

Afirmarea liceului sătesc

(Urmare din pag. 1-a)

universitare, cu experiență și cu rezultate valoroase au părăsit după câțiva ani liceele în cauză, pentru o altă funcție didactică, fiind înlocuiți de tineri — adevărați, cu nivel de pregătire universitară — dar lipsiți de cunoașterea problemelor specifice, necomunizate cu activitatea specifică liceelor sătești.

Sînt acestea pur și simplu evaziuni blamabile?

„Peu unele cazuri, da — ne răspunde prof. Corneliu Petrea, directorul Liceului din Isărașeni. Altele însă nu pot fi asimilate cu o simplă fugă după o activitate mai ușoară sau după distracțiile orașului. Trebuie recunoscut că mai există importanți factori — cazare, modalități de aprovizionare cu alimente și lemne — care pot îndeplini unele cadre didactice.

— Dumneavoastră, învățare director, cînd veți părăsi școala? — Nicăm pot o întrebare mai mult decât indiscretă.

Ni se răspunde senin:

— Eu nu voi pleca. Am aici condiții pentru efectuarea unei cercetări științifice care mi se pare că sînt așteptate de liceu. Asta nu înseamnă că nu cunosc pe propria mea piele dificultă-

țile amintite, dificultăți care se cer îndeplinite prin măsuri corespunzătoare.

Ne aflăm la capătul traseului efectuat în aria de activitate a liceelor sătești. El se prezintă ca un drum deschis vehicularii valorilor culturale-științifice, care prezintă însă și o serie de accidente de teren. Pentru înlăturarea lor ar fi necesar ca, așa cum a reștit din discuțiile noastre cu profesorii de la Banca și Isărașeni, să se resusciteze amplasarea liceelor rurale, să se asigure mai buna dotare a acestora cu laboratoare și mijloace tehnico-didactice perfecționate. Competența și atribuțiile sportive ale instructorilor școlari județeni, capacitățile lor organizatorice, de modulare și de dirijare a resurselor materiale deschid largi posibilități ca, pe plan local, aceste cerințe să găsească o deplină și rapidă rezolvare favorabilă.

Se impune, totodată, realizarea unei mai susținute informări de specialitate și metodice a profesorilor și a unei mai ample antrenări a lor în munca de cercetare științifică. (Bibliotecile acestor școli, relativ bine dotate cu literatură beletristică și ideologică, dispun de foarte puține lucrări

științifice de specialitate și pedagogice).

Pentru a sprijini strădania colectivelor didactice din liceele rurale de a fi competitive cu liceele din centrele universitare în pregătirea viitorilor absolvenți pentru concursurile de admitere în învățămîntul superior ar fi, credem, de mare folos să se pună la dispoziția școlilor indicații de conținut și metodice privind principalele probleme, pe discipline, solicitate la concursurile respective.

În sfârșit, este de dorit să se ia unele măsuri pentru îmbunătățirea în continuare a condițiilor materiale cerute de buna desfășurare a activității cadrelor didactice din liceele sătești.

Rolul și funcțiile culturale multiple ale liceelor rurale solicită mai largă mobilizare, în perioada care urmează, a forțelor și inițiativelor locale, a tuturor capacităților de care dispun organele județene de învățămînt pentru sporirea eficienței întregului proces instructiv-educativ din aceste licee, care pot și trebuie să devină unul dintre principalii indicatori ai nivelului atins de învățămîntul fiecărui județ în ansamblu său.

MIRCEA HERIVAN

Ce reliefează o anchetă printre elevi

(Urmare din pag. 1-a)

cu oare ce sperăm că școala face încă prea puțin. Ei consideră că ar trebui puse forme de pregătire cu eficiență sporită, evenimente pe grupuri de elevi, în care să se creeze condiții mai bune profesorilor.

Elevii s-au pronunțat și asupra programelor de învățământ de pe posturile școlilor în care s-a făcut, fiind unanim de acord să se deosebească de obicei pe profilul mai bine cunoscut. Mai puțin istorie și literatură, ore de geografie, de fizică și chimie și mai puțin matematică și biologie la secția rurală — au cerut ei. Elevii de la real au susținut că ar fi bine să se facă în fiecare zi, mai mult activitate în laborator, mai multe exerciții aplicative la matematică. Ei vor cu insistență desen tehnic.

Mulți elevi s-au referit la numeroasele absențe care se înregistrează în clasele a XII-a, privind al orate că acestea sînt o cale la îndeplinirea lor de o profundă deosebită dintre secții, de a crea timp pentru pregătirea în vederea bacalaureatului. Ne-au sugerat chiar să cercetăm catalogul pentru a vedea, pe de o parte, ce absențe sînt înregistrate, ce deosebit în zilele în care are loc predarea materiei ce nu se cere la bacalaureat, iar pe de altă parte să se cerceteze absențele nu sînt disciplinate, și școlii, și elevii, și să se facă un studiu de caz, privind în mod special pe cei care sînt în lipsă de timp pentru pregătirea în vederea bacalaureatului. Ne-au sugerat chiar să cercetăm catalogul pentru a vedea, pe de o parte, ce absențe sînt înregistrate, ce deosebit în zilele în care are loc predarea materiei ce nu se cere la bacalaureat, iar pe de altă parte să se cerceteze absențele nu sînt disciplinate, și școlii, și elevii, și să se facă un studiu de caz, privind în mod special pe cei care sînt în lipsă de timp pentru pregătirea în vederea bacalaureatului.

Participanții la ancheta noastră au ținut să-și spună părerea și în probleme de didactică, sugerînd forme noi de lecții și cerînd ca în predare să se pună mai mult accent pe exerciții aplicative, pe folosirea materialului intuitiv, a filmelor didactice. Ei au cele mai mari cerințe în fața de programe și manuale, și față de profesori. Conțin-

ut manualelor, al programelor depind în ultimă instanță de profesor, de modul cum se desfășoară orele de curs, au spus elevii. Ei propun forma de lecție-discuție (de exemplu la filozofie) și chiar forma de seminar o dată pe lună la unele materii (de exemplu la psihologie, biologie).

Predarea, au spus mulți elevi, nu trebuie întotdeauna să precedă citirea lecției din manual de către ei, fiind de părere că mai ales cei din clasele mari, ar putea citi textul lecției înainte de predare. Lecția ar ajunge astfel să fie un răspuns la ceea ce îi interesează, să fie o discuție pentru clarificarea problemelor pe care și le-au pus. În oră, profesorul ar putea să accentueze ceea ce ei nu au înțeles suficient singuri. E mai logic și mai atractiv așa, au spus cei mai mulți. Se insistă pe ceea ce trebuie și se trece mai ușor peste ceea ce nu comportă greutăți de înțelegere.

Pe elevii de la ambele secții îi interesează mult literatura universală, istoria artei, a muzicii, probleme de cultură contemporană, de artă contemporană. Ei au propus să se facă în fiecare an cursuri pe școală, pe care să le poată audia benevol elevii din orice clasă, în afara orelor obligatorii.

Chiar atunci cînd părerile elevilor nu merg pe linia unor soluții, ele sînt concludente și pun în lumină, pentru cei răspunzători de educația tinerii generații, o realitate peste care nu se poate trece cu vederea.

Credem că va fi în folosul perfecționării activității școlilor să se ia în considerare a părerilor pe care elevii le-au exprimat cu sentimentul mulțumirii pentru considerația ce li se arată.

Nou și vechi în predarea matematicii la școlarii mici (II)

Noul manual de aritmetică pentru clasa I, care se află în proiect, este alcătuit pe baza noii concepții a predării aritmeticii. Sînt puși față în față cei doi factori, care se confruntă direct: matematica, știință abstractă, exactă, rigidă și copilul de 6 ani. Proiectul se pare că a ținut seama mai mult de unul dintre cei doi factori amintiți, de matematică, pe care o dorim pe dată în clasa I după toate rigorile științei, dovadă de multe ori că a neglijat copilul, trăsăturile specifice ale psihicului său la această vîrstă, limitele puterilor lui intelectuale.

Manualul excelează prin simboluri, prin structuri, printr-o vădită tendință de algebrizare. Introducerea simbolului literal înaintea celui numeric constituie o inversare a lucrurilor. Litera în matematică este un simbol convențional. Ea reprezintă un nivel de generalizare mai înalt decît numărul, întrucît litera poate reprezenta, poate înlocui orice număr. Nu găsim necesară această „literalizare” a matematicii într-o perioadă în care copilul abia învață să scrie și să citească, folosind litera în cuvinte și în text. Este prematur să introducem în clasa I literele ca simboluri ale mulțimilor, dar și ale numerelor — deci simboluri ale simbolurilor — în vederea reluării lor peste 4-5 ani, cînd copilul va studia algebra.

După metoda clasică, predarea numerelor 0-10 are loc în cel puțin două lecții, numărul într-o lecție și cifra și scrierea ei în a doua lecție. Predarea numărului — de fapt a conceptului de număr — se realizează prin formarea lui din numărul precedent plus 1. Observarea mulțimilor concrete de obiecte, numărarea în ordine crescătoare și descrescătoare și compunerea și descompunerea nu-

mărului. Fără a fi considerate etape rigide ce trebuie urmate în mod dogmatic, acestea reprezintă calea prin care elevul era condus să pătrundă în esența conceptului de număr. Noul manual prezintă desenul mulțimii de obiecte, reprezentarea mulțimii prin puncte, înscrierea ei prin literă, înscrisura prin cifră, compararea mulțimilor înscrise cu litere ($m = a$; $n = a$; $r = a$; $a = 2$; $a = m = n = r = 2$) și în josul paginii, formarea numărului respectiv din numărul precedent plus 1.

Prin notarea cu litere se dă ideea de mulțimi echivalente, numărul fiind expresia unor mulțimi echivalente. Lipsesc însă preocuparea pentru a-l face pe copil conștient de valoarea numărului, de mărimea lui. În răspunsurile date la întrebările pe care le-am pus copiilor de la mai multe școli cu privire la mărimea numerelor, ei n-au dovedit o cunoaștere a acestor chestiuni. De exemplu, la întrebarea „De ce spunem că unele numere sînt mai mari și altele mai mici?” am primit răspunsul: „Pentru că unele sînt mai în față, sînt mai înainte și altele mai în urmă”. La întrebarea: „De ce numărul 9 e mai mare decît numărul 5?” ni s-a răspuns: „Pentru că 5 e mai înainte de 9”. Aceasta dovedește că elevii cunosc bine succesiunea numerelor, dar nu au o idee clară despre mărimea, despre valoarea lor. Compunerea și descompunerea numărului contribuie tocmai la clarificarea acestor idei și servea ca bază a adunării și scăderii. De aceea credem că o asemenea preocupare nu trebuie să lipsească din predarea numerelor.

Manualul abundă în desene cu reprezentarea mulțimilor prin puncte și corespondența lor cu singur mijloc de generalizare pentru a se ajunge la conceptul de număr și la cel de operație a-

ritmetică de adunare și scădere. Fiecare pagină este plină de asemenea desene, fiecare exercițiu este ilustrat în acest fel. Aceasta înseamnă și pe învățare și pe elevi să transforme lecția de aritmetică în lecție de desen. De ce această uniformitate în prezentarea grafică a mulțimilor? Pînă la urmă elevii vor generaliza acest desen pentru noțiunea de mulțime. Oare mulțimile nu pot fi prezentate prin orice elemente grafice (cercuri, linii, puncte, figuri geometrice etc.)? De ce s-a renunțat la folosirea așa-ziselor „figuri numerice” de tip foto, care erau tot un mod de prezentare a mulțimilor? De ce se abandonează materialul didactic tradițional (cifre, numărătoarea cu bile ș.a.), cu care au învățat să socotească atîtea generații?

Noul manual de aritmetică cere copiilor să facă mai mult desen decît se face la obiectul desen. Astfel, li se cere să deseneze sfera, cilindrul, să lucreze cu compasul încă de la primele lecții (pag. 10, pag. 18).

O problemă de ordin psihologic și pedagogic care n-a fost rezolvată în sistemul modern de predare a matematicii la clasa I și nici de noul manual este locul și timpul cînd să se predea numărul și cifra zero. Copiii întîmpină greutăți în însușirea mulțimii fără nici un element („mulțimea vidă”) și a numărului corespunzător, zero, în perioada în care nu au cunoștințe despre numere așa încît să poată înțelege numărul zero prin comparație. Aceste greutăți au fost sesizate de majoritatea învățătorilor. „Mulțimea denumită prin numărul „zero” — afirmă, de exemplu, învățătoarea M. F. de la Școala generală nr. 2 din Urziceni — a fost greu de înțeles. Sinceră să fiu, nici eu nu prea văd cum s-o predau. Copilul le-am explicat-o prin scoaterea elementelor

dintr-o mulțime. Celelalte mulțimi (de la 3 obiecte în sus) le-au înțeles mai bine. Am impresia că ei denumesc numai în mod mecanic mulțimile 0, 1, 2.” Această lucruri li afirmă și învățătoarea C. M. de la Școala generală nr. 3 din București: „Neclar a fost și este pentru o mare parte din elevii de ce mulțimea denumită prin 0 (zero) elemente poartă numele de mulțime. Ei au înțeles prin mulțime o grupare de lucruri și înțeleg, mai mult decît 1. Mulțimea „zero” și-au însușit-o aproape mecanic.”

La una din școlile unde am dat probe de control (Școala generală nr. 146), am făcut următoarea experiență: am prezentat copiilor „figuri numerice”, cartonaș cu dreptunghiuri care reprezintă numărul de elemente al mulțimii respective. După ce am discutat despre mulțimi concrete, i-am întrebare pe copii:

- Ce este aceasta ?
- O mulțime cu două elemente.
- Dar aceasta ?
- O mulțime cu 5 elemente.
- Dar aceasta ce este ?

(Copiii tac). Aceasta nu este o mulțime?
— Nu, că nu sînt mai multe. Este firesc să se manifeste, mai ales la copiii de clasa I, conflictul dintre logica empirică și logica științifică, conflict care apare și la adulți. În vorbirea obișnuită spunem: „o mulțime de copii”, adică mai mulți decît 1, pe cînd

după logica științifică se consideră mulțimi și cele cu un element și chiar cele fără nici un element.

Greutăți întîmpină copiii și atunci cînd încep să studieze adunarea și scăderea numărului zero. De aceea, se impune o grijă deosebită în predarea numărului și cifrei zero, precum și a adunării și scăderii acestui număr.

Manualul organizează exercițiile de adunare și scădere a numerelor 0-10 pe structuri $(5 + 1; 1 + 5; 6 - 1; 6 - 5)$. În felul acesta, cuprinzînd sub titlul „Adunarea și scăderea numărului 3” exerciții în care nu se adună sau se scade numărul 3, ci se obține rest 3 ($7 - 4; 8 - 5; 9 - 6; 10 - 7$), se încalcă un principiu elementar, și anume acela al trecerii de la ușor la greu, întrucît, prin comutativitate, elevii rezolvă la început exerciții mai grele, de genul celor menționate mai sus, iar spre sfârșit exerciții mai ușoare (de exemplu, la „Adunarea și scăderea numărului 5” exercițiile $6 - 5; 6 - 1; 7 - 5; 7 - 2; 8 - 5; 8 - 3$ etc.). De ce se părăsește sistemul tradițional de învățare a adunării și scăderii, pe baza tabelor respective, unde dificultățile cresc treptat și unde fiecare tablă nouă se bazează pe tabla precedentă? Structurile la care se referă noul manual pot fi presărate ca exerciții de dezvoltare a gândirii pe fondul creat prin învățarea tabeli adunării și scăderii respective.

La adunarea și scăderea numerelor pînă la 10 se folosește un sistem corect din punct de vedere matematic, dar abstract pentru posibilitatea de înțelegere a copilului. De exemplu, $17 + 2 = (10 + 7) + 2 = 10 + (7 + 2) = 10 + 9 = 19$. De ce se părăsește forma intuitivă de descompunere a numărului în zeci și unități, adunarea unităților separat și apoi a sumei lor cu zecea? După ce co-

pilul înțelege astfel procedeul de calcul, se poate folosi și sistemul de predare cu paranteze.

Trebuie spus, de asemenea, că numărul problemelor din manual este mult prea mic în raport cu rolul pe care-l are rezolvarea lor în dezvoltarea gândirii copiilor.

În concluzie, propunem să nu se renunțe la sistemul tradițional de predare a matematicii la clasa I, care are o istorie ce i-a verificat valabilitatea. Prin valorificarea acestui sistem, a tot ce are el pozitiv, pe fondul lui să se introducă elementele noi. Adică sistemul tradițional să nu fie înlăturat, ci să fie înnoit, modernizat.

Experimentele care s-au făcut pînă acum, cu bune rezultate, de către Institutul de științe pedagogice, ar trebui să fie continuate și extinse pe un efectiv mare de subiecți, în condiții reale (în mediul urban, în mediul rural, la școli unde se predă simultan la două sau mai multe clase) și apoi să se generalizeze. Considerăm că trebuie să se pregătească temeinic și din timp condițiile pentru generalizarea noului sistem de predare a matematicii la clasa I — programă, manual, metodică, material didactic — care să fie puse în discuția masei învățătorilor. Foarte necesară este pregătirea aplicării noului sistem de predare, pe baza unei temeinice cunoașteri a lui, precum și a convingerii privind superioritatea noului sistem. Pînă la realizarea tuturor acestor condiții credem că este cazul să se predea la clasa I ceea ce știu bine învățătorii. Pe măsura cunoașterii noului sistem de predare a matematicii la clasa I s-ar putea lăsa la latitudinea fiecărui învățător să încerce a-l aplica parțial, pentru a se familiariza cu el.

N. OPRESCU

REPERE PENTRU ORIENTAREA ELEVILOR

MOMENTUL DECIZIEI

Se presupune că în această perioadă din preajma încheierii anului școlar sînt cunoscute suficient posibilitățile și aspirațiile elevilor din clasele terminale ale școlii generale și liceului, ca și gradul deciziei lor asupra școlii și profesiei viitoare. Căci, de regulă, după schimbări succesive de opțiuni — adesea numeroase și contradictorii — elevii ajung în ultima clasă, cu rare excepții, la o hotărîre stabilă. Dar este care alegerea declarată și cea mai bună? Exprimă ea un acord real între posibilitățile elevilor și cerințele școlii sau profesiei spre care vor să se îndrepte?

Clasele terminale și, mai ales, trimestrul ultim constituie, după cum se știe, etape de verificare și definitivare a opțiunilor elevilor. Mai mult ca oricînd este necesară acum o atitudine diferențiată: ca fiecare categorie de elevi (hotărîți, oscilanți, nehotărîți) trebuie să lucreze într-un mod aparte, în centrul atenției situându-i pe elevii care au făcut o alegere greșită, sînt nehotărîți sau oscilanți.

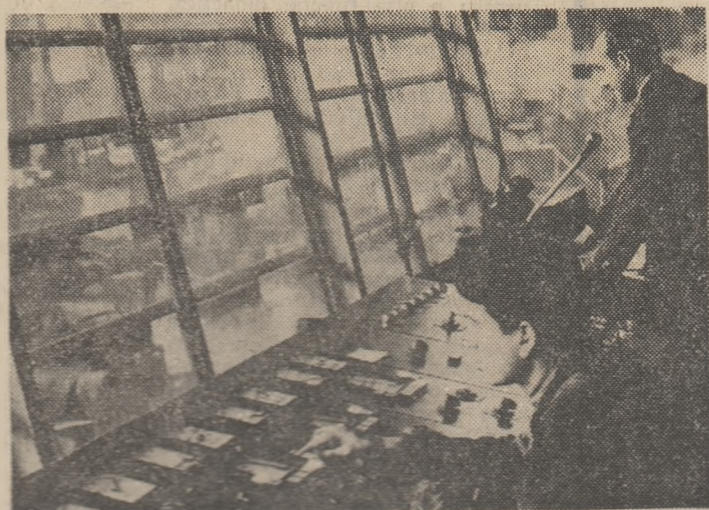
Ajutîndu-i să se decidă, trebuie să fim seamă că în această etapă finală a anului de orientare școlară și profesională poate spori independența elevilor în activitatea de informare, ceea ce facilitează un sprijin diferențiat din partea dirigintului și a celorlalți profesori. În felul acesta, locul unor ore de dirigintă în care se făcea altădată informare pentru toți elevii, urmîrindu-se crearea unui orizont larg de informație ca premisă pentru viitoare alegeri, este luat de consultațiile individuale sau pe grupe mici de elevi interesați de aceeași școală sau profesie. Cum este greu ca un dirigint să poată răspunde diversității intereselor elevilor (într-adevăr, făcîndu-și din timp limită, iar materialele documentare neîndestulătoare), el poate apela la alți profesori din școală și la specialiști din afara școlii. În ultimă instanță, este suficient să se indice elevilor doar sursa de unde pot obține informațiile necesare (o carte, un instrumentar pentru admitere, un articol de ziar, o persoană competentă din afara școlii etc.). Deși rar întîlnite în practica școlii, asemenea ore speciale de consultații sînt foarte utile în clasele de absolvire nu numai pentru informare, ci și pentru adîncirea cunoștințelor elevilor.

Vizitele în școli (școli profesionale, tehnice, licee de specialitate, facultăți, în întreprinderi productive sau instituții (spitale, biblioteci, institute de cercetare etc.) se organizează și ele acum numai pe grupe de elevi interesați. Studiul vizuitor cu toți elevii este depășit: continuarea procedurii ar duce la o pierdere de timp pentru elevii și la aglomerația inutilă a locurilor de muncă vizitate. Cînd au loc — în școlile sau în afara școlii — întîlniri cu specialiști din producție, cu studenți sau elevi din școlile profesionale și tehnice ori din liceele de specialitate este normal să se procedeze la fel: instituțiile se organizează numai pentru elevii care doresc informații suplimentare în legătură cu aceste școli și profesii.

După această completare a documentării elevilor, furnizată direct sau doar intermediar de diriginte, unele decizii se consolidază, iar altele se clarifică. Elevii care își formaseră o părere falsă despre specificul unui școlii sau munci dînr-o profesie sau posibilitățile să se răzgîndească la timp și să se reorienteze. Avem obligația morală de a lucra și să-i împiedicăm să ia o hotărîre greșită. Dar misiunea noastră nu este să decidem în locul lor, ci să-i ajutăm să se hotărască, oferindu-le sfatul nostru și toate datele necesare alegerii.

MIHAI GHIVRIGA
șef de sector
la Institutul de științe pedagogice

VĂ PREZENTĂM:

La un pupitru de comandă de la Combinatul siderurgic din Hunedoara

LICEELE INDUSTRIALE METALURGICE

Pentru industria metalurgică, important sector al economiei naționale, în liceele de specialitate se pregătesc cadre pentru specialitățile:

„Termotehnica produselor siderurgice” și „Acționarii și automatizările în siderurgie”.

Tinerii care se califică în aceste specialități primesc o pregătire de cultură generală similară cu cea din liceele teoretice, precum și cunoștințe teoretice și practice de cultură tehnică și de specialitate. În timpul școlăriei, cei care amază specialitatea termotehnică ca profesori siderurgici studiază discipline ca: termotehnică, instalații, cupatoare și agregate siderurgice; combustibili folosiți în industria siderurgică; procesele tehnologice din siderurgie; aparate de măsură și control necesare conducătorilor proceselor tehnologice și termice etc. Cei care studiază specialitatea acționarii și automatizările în siderurgie înveță discipline ca: electricitate, elemente de automatizare și electronici industriale; procese și instalații în siderurgie; acționarii electrice; automatizarea proceselor siderurgice; aparate de măsură și control etc.

În scopul însușirii deprinderilor practice elevii vor participa la ore de instruire practică în atelierelor și laborato-

rele de specialitate ale liceelor, precum și direct în producție, în întreprinderile siderurgice. După terminarea liceului, pe absolvenții li așteaptă o muncă interesantă și plină de satisfacții profesionale. Ei vor fi încadrați în funcții tehnice de nivel mediu. Astfel, cei care termină cursurile în specialitatea termotehnică produselor siderurgice vor executa lucrări referitoare la întocmirea documentației tehnice, la planificarea consumurilor de materiale și combustibili, vor participa la realizarea unor probleme de cercetare aplicată. Tinerii care se pregătesc în specialitatea acționarii și automatizările în siderurgie vor participa direct la exploatarea agregatelor automatizate, la montarea instalațiilor noi și înlocuirea și revizia acestora, vor colabora cu atelierelor și laboratoarelor de reparării și verificării ale aparatelor.

Iată adresele liceelor industriale metalurgice:

GALATI, str. George Cosbuc nr. 23, cu specialitățile: acționarii și automatizările în siderurgie și termotehnica produselor siderurgice.

HUNEDOARA, str. 23 August nr. 1, telefon 387, 394, cu specialitățile acționarii și automatizările în siderurgie și termotehnica produselor siderurgice.

LICEELE INDUSTRIALE DE CHIMIE

Industria chimică — la a cărei dezvoltare intensă s-a asistat în ultimii ani — are nevoie de cadre tehnice medii cu o bună pregătire, capabile să pregătească și să conducă activitatea de producție în condițiile caracteristice de producție modernă, în vîntul tehnologiei moderne, în vîntul științei și tehnologiei de specialitate. Pregătirea cadrelor cu o cultură generală, echivalentă cu cea din liceele teoretice, și cu o cultură tehnică și pregătire practică în specialitate:

Tehnologie chimică organică; Tehnologie chimică anorganică.

După cum este bine știut, prin transformări fizico-chimice ale diferitelor materii prime se obțin produse complexe ca, de pildă, coloranții sintetici, fibrele sintactice, materialele plastice, substanțele farmaceutice, coloranții organici și altele care sînt găsite o largă utilizare în diferite domenii de activitate. De asemenea, producția substanțelor anorganice, a acidului sulfuric, a acidului azotic, a derivatelor de oleo și sodiu sînt cunoscute o largă dezvoltare. Pentru activitatea în aceste domenii, liceele de specialitate pentru tehnologie chimică orga-

nice și tehnologie chimică anorganică din liceele de specialitate, pe lângă cunoștințele de cultură generală, se studiază domeniile: mecanica tehnică, electrotehnica și electronica, aparate de măsură, tehnologia chimică organică și anorganică, procese și instalații, probleme de organizare și planificare a producției etc.

Ultimele la industria chimică: Aparat de măsură și automatizare în industria chimică.

Elevii care se pregătesc în specialitatea utilităților în industria chimică vor studia în timpul școlăriei construcția și funcționarea utilităților, condițiile de prevenire a defecțiunilor, precum și repararea lor. Cei care se pregătesc în specialitatea aparate de măsură și automatizările în industria chimică vor studia construcția și funcționarea și de reglare și vor învăța să înlăture defecțiunile care apar în timpul exploatarea. Pentru a avea o bună pregătire de specialitate ei vor executa numeroase lucrări pra-

actice în laboratoarele liceelor, precum și direct în procesul de producție. Ca și în cazul celorlalți absolvenți ai liceelor de specialitate, cei care promovează examenul de bacalaureat vor putea nu numai să lucreze în unitățile industriale pentru care s-au pregătit, dar și să studieze mai departe, în învățămîntul superior.

In prezent funcționează licee industriale de chimie în următoarele localități:

PITEȘTI, str. Mircea Vodă nr. 42, tel. 2234, cu specialitățile: tehnologie chimică organică și aparate de măsură și automatizări în industria chimică.

MUNICIPIUL GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ, tel. 1140, cu specialitățile: tehnologie chimică organică și aparate de măsură și automatizări în industria chimică; utilaje în industria chimică.

FĂGĂRAS, tel. 1849, cu specialitățile: tehnologie chimică anorganică și utilaje în industria chimică.

TURDA, str. dr. Ion Ratiu, nr. 11, tel. 177, cu specialitățile: tehnologie chimică anorganică și tehnologie chimică organică.

CRAIOVA, str. Corniloiu, nr. 26-29, tel. 3537, cu specialitățile: tehnologie chimică anorganică; utilaje în industria chimică.

IASI, str. Sf. Sava nr. 16, tel. 2267, cu specialitățile: tehnologie chimică organică; utilaje în industria chimică; aparate de măsură și automatizări în industria chimică.

PIATRA NEAMT, str. Victoriei, nr. 156, tel. 1637, cu specialitățile: tehnologie chimică organică; utilaje în industria chimică.

TURNU MAGURELE, str. Taberei, nr. 2, tel. 144, cu specialitățile: tehnologie chimică anorganică; utilaje în industria chimică.

BUCUREȘTI, b-dul Ion Sulea, nr. 216, tel. 217954, sector 4, cu specialitățile: tehnologie chimică organică; utilaje în industria chimică; aparate de măsură și automatizări în industria chimică.

BRĂILA, în cadrul Liceului industrial de chimie și construcții de mașini din cartierul Hipodrom, tel. 3091, se pregătesc cadre pentru specialitatea tehnologia celulozei, hîrtiei și fibrelor artificiale.

Lucrări practice în laboratorul Liceului industrial pentru industria alimentară din Capitală

LICEELE INDUSTRIALE PENTRU INDUSTRIA ALIMENTARĂ

La liceele de specialitate se pregătesc cadre într-o gamă largă de specialități pentru fabricarea produselor alimentare. Producția mai jos citite din aceste școli:

Chimie produselor alimentare. Cadrele tehnice medii pregătite în această specialitate vor lucra în întreprinderile de producție de produse alimentare, în unitățile de analiză organoleptică și fizico-chimică ale materiilor prime, semibucărilor și produselor finite — sau la controlul tehnicii de calitate, pe linie producție.

Pentru a cunoaște amănunțit pe care le vor avea în producție, elevii studiază în liceu, în afara obiectelor de cultură generală, chimia analitică și metodele fizico-chimice de analiză chimică biologică, chimia fizică, procese și aparate folosite în industria alimentară, microbiologie și analize microbiologice etc. De asemenea, ei vor efectua lucrări practice de specialitate în laboratoarele liceelor și ale întreprinderilor.

Industria alimentară extractivă. Cadrele tehnice cu pregătire în această specialitate vor lucra după absolvire în fabricile de zahăr, de ulei, de amidon, de alcool etc. În perioada școlăriei vor primi — pe lângă cunoștințele de cultură generală — cunoștințe tehnice privind tehnologia fabricării oleurilor vegetale, tehnologia fabricării săpunului și a produselor cosmetice, tehnologia fabricării zahărului, a amidonului, dextransului, glicozel etc.

Industria alimentară fermentativă. În această ramură a industriei alimentare s-au construit

fabrici noi, s-au dezvoltat și modernizat cele existente, înveștindu-se procese tehnologice și instalații moderne. Tinerii tehnicieni cu calificare medie care vor lucra în industria alimentară fermentativă vor studia în liceu, în afara de specialitatea, tehnologia biologică și fizico-chimică, tehnologia fabricării spiritului și alcoolului, tehnologia fabricării berii, tehnologia vinului etc.

Industrializarea lapteului și cîrnii: Mercurii și pasteurizare. Pentru deservirea utilităților și instalațiilor, precum și pentru conducerea proceselor tehnologice din unitățile acestor ramuri ale industriei alimentare este necesară pregătirea unor cadre tehnice medii cu cunoștințe teoretice și practice, capabile să folosească și să perfecționeze tehnica producției. Elevii care se califică în aceste specialități vor primi pe lângă pregătirea de cultură generală la nivelul liceului o pregătire responsabilă, sarcinilor pe care le vor avea în producție.

Adresele liceelor industriale pentru industria alimentară sînt următoarele:

GALATI: b-dul Republicii nr. 156, tel. 1276, cu specialitățile: chimia produselor alimentare; industria alimentară fermentativă; industrializarea lapteului și cîrnii.

SIBIU: str. Turismului nr. 14, tel. 11929, cu specialitățile: chimia produselor alimentare; mercurii și pasteurizare; industria alimentară fermentativă.

BUCUREȘTI: str. Spătarul Preda nr. 16, tel. 23.37.01, sectorul 4, pentru specialitățile: chimia produselor alimentare; industrializarea lapteului și cîrnii; industria alimentară extractivă.

INSTITUTUL POLITEHNIC-IAȘI

Anunț

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

1. Asistent la catedra I — Chimie anorganică, disciplinele Chimie analitică și Chimie anorganică, poz. 7 din statul de funcțiuni.
2. Asistent la catedra I — Chimie anorganică, disciplina Chimie analitică, poz. 9 din statul de funcțiuni.
3. Asistent la catedra I — Chimie anorganică, disciplinele Chimie analitică și Chimie anorganică, poz. 10 din statul de funcțiuni.
4. Asistent la catedra II — Chimie analitică, disciplina Chimie analitică, poz. 7 din statul de funcțiuni.
5. Asistent la catedra II — Chimie analitică, disciplina Chimie analitică, poz. 8 din statul de funcțiuni.
6. Asistent la catedra II — Chimie analitică, disciplina Chimie analitică, poz. 9 din statul de funcțiuni.
7. Șef de lucrări la catedra III — Chimie fizică, disciplina Chimie fizică, poz. 5 din statul de funcțiuni.
8. Asistent la catedra III — Chimie fizică, disciplina Chimie fizică, poz. 6 din statul de funcțiuni.
9. Asistent la catedra III — Chimie fizică, disciplina Chimie fizică, poz. 7 din statul de funcțiuni.
10. Asistent la catedra III — Chimie fizică, disciplina Chimie fizică, poz. 8 din statul de funcțiuni.
11. Asistent la catedra III — Chimie fizică, disciplina Chimie fizică, poz. 9 din statul de funcțiuni.
12. Asistent la catedra III — Chimie fizică, disciplina Chimie fizică, poz. 10 din statul de funcțiuni.
13. Asistent la catedra V — Tehnologie chimică, disciplina Operații și utilaje, poz. 14 din statul de funcțiuni.
14. Asistent la catedra IV — Chimie organică, disciplina Chimie organică, poz. 6 din statul de funcțiuni.
15. Asistent la catedra VII — Industrii organice, disciplinele Chimia și tehnologia antiîndunătorilor. Tratarea dezvoltată a claselor de coloranți superiori, poziția 7 din statul de funcțiuni.
16. Asistent la catedra VIII — Macromolecule naturale și sintetice, disciplina Tehnologie organică și teoria proceselor tehnologice, poz. 12 din statul de funcțiuni.
17. Asistent la catedra VIII — Macromolecule naturale și sintetice, disciplina Tehnologie fibrelor artificiale, poz. 14 din statul de funcțiuni.
18. Asistent la catedra VIII — Macromolecule naturale și sintetice, disciplina Tehnologie compușilor macromoleculari, poz. 15 din statul de funcțiuni.
19. Asistent la catedra VIII — Macromolecule naturale și sintetice, disciplina Mașini și utilaj special, poziția 18 din statul de funcțiuni.
20. Asistent la catedra VIII — Macromolecule naturale și sintetice, disciplina Tehnologie organică și teoria proceselor tehnologice, poz. 20 din statul de funcțiuni.
21. Șef de lucrări la catedra X — Tehnologie chimică textilă, disciplina Compuși macromoleculari și fibre textile, poz. 4 din statul de funcțiuni.
22. Asistent la catedra X — Tehnologie chimică textilă, disciplinele Alimentație și apretarea materialelor textile, Auxiliarii pentru industria textilă, poz. 7 din statul de funcțiuni.
23. Asistent la catedra X — Tehnologie chimică textilă, disciplina Compuși macromoleculari și fibre textile, poz. 8 din statul de funcțiuni.
24. Asistent la catedra XXI — Electrotehnică, disciplinele Electrotehnică și mașini electrice, Electrotehnică și electronică, poz. 28 din statul de funcțiuni.
25. Asistent la catedra XXI — Electrotehnică, disciplinele Electrotehnică și mașini electrice, Electrotehnică și electronică, poz. 29 din statul de funcțiuni.
26. Asistent la catedra XX — Măsurii și mașini electrice, disciplina Mașini electrice, poz. 20 din statul de funcțiuni.
27. Asistent la catedra XX — Măsurii și mașini electrice, disciplinele Materiale electrotehnice, Măsurii electrice și magnetice, poz. 21 din statul de funcțiuni.
28. Asistent la catedra XVIII — Matematică I, disciplina Analiza matematică, poz. 21 din statul de funcțiuni.
29. Asistent la catedra XI — Statică și rezistență, disciplina Rezistența materialelor, poz. 17 din statul de funcțiuni.
30. Asistent la catedra XVII — Educație fizică, poz. 6 din statul de funcțiuni.
31. Asistent la catedra XVII — Educație fizică, poz. 11 din statul de funcțiuni.
32. Asistent la catedra XXV — Matematică II, disciplinele Matematică superioară, Geometria analitică, poz. 16 din statul de funcțiuni.
33. Asistent la catedra XXV — Matematică II, disciplina Analiza matematică, poz. 10 din statul de funcțiuni.
34. Șef de lucrări la catedra XXVI — Hidroameliorații, disciplina Construcții hidrotehnice, poz. 3 din statul de funcțiuni.
35. Șef de lucrări la catedra XXVIII — Construcții și instalații hidrotehnice, disciplinele Hidraulică și lucrări edilitare. Amenajarea cursurilor de apă, poz. 3 din statul de funcțiuni.

REVISTA DE REFERATE ȘI RECENZII

- prezintă, pe larg, conținutul celor mai importante lucrări din lumea întreagă;
- economisește din timpul necesar consultării cărților și revizorilor de specialitate;
- tratează probleme a căror cunoaștere este necesară în învățămîntul mediu și superior;
- contribuie la creșterea volumului cunoștințelor de specialitate ale cadrelor didactice cu ceea ce este nou pe plan mondial.

Revista de referate și recenzii apare la două luni, în 6 serii: Seria FILOZOFIE, LOGICĂ, SOCIOLOGIE, PSIHLOGIE publică materiale privind sociologia învățămîntului și educației, orientarea și selecția școlară și profesională, psihologia copilului și adolescentului, psihologia procesului didactic, metoda de învățare programată, problema examenelor, a aprecierii elevilor și acordării notelor, a raporturilor dintre profesori și elevi, psihopatologia infantilă etc. Seria ISTORIE, ETNOGRAFIE relatează conținutul cărților și studiilor de specialitate care apar în peste 18 țări, referitoare la știința istoriei (teoria, istoriografia, istoria în învățămînt), științe auxiliare, izvoare istorice scrise, istoria României, istoria universală, diplomație, arheologie, etnografie, etnologie, antropologie, paleografie, etnosociologie, etnogeneză, muzografie etc. Seria TEORIA ȘI ISTORIA LITERATURII ȘI ARTEI redă conținutul celor mai importante cărți din domeniile: estetică, literatură, folclor, muzică, arte plastice, teatru etc. Sînt prezentate, deosebi, lucrările de sinteză și materiale care dezbate problemele cele mai actuale ale mișcării științifice mondiale de specialitate. Seria LINGVISTICĂ, FILOLOGIE publică materiale referitoare la realizările cele mai noi din domeniul lingvisticii generale și al studiului limbilor, sînt tratate probleme privitoare la învățarea limbilor cu ajutorul metodelor moderne de programare și al laboratoarelor de limbă, probleme privind raportul dintre limbă și educație, limbă și cultură, psiholingvistică, comportament lingvistic, limbaj infantil, fiziologia vorbirii etc. Seria ȘTIINTE ECONOMICE și seria ȘTIINTE JURIDICE interesează, deosebi, specialiștii din domeniile respective. Abonamentele se fac prin oficiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă.

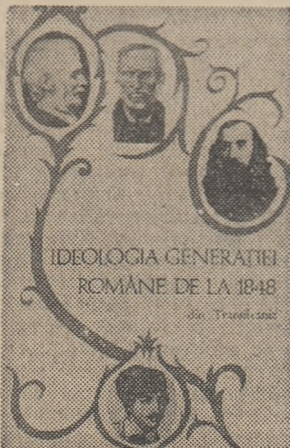
Prețul unui abonament anual la fiecare serie a Revistei de referate și recenzii este: 60 lei individual și 200 lei pentru instituții și întreprinderi. Informații la Centrul de documentare științifică al Academiei Republicii Socialiste România, București, str. Gutemberg nr. 3 bis, sectorul 6, telefon 16.40.70.

ANUNȚ:

Liceul pedagogic Bacău sărbătorește semicentenarul la data de 22 noiembrie 1969. Posesorii de materiale privind activitatea liceului sînt rugați să le transmită pînă la data de 1 iunie 1969 pe adresa: Liceul pedagogic Bacău, strada Spiru Haret nr. 6.

BIBLIOTECA

„Ideologia generației române de la 1848 în Transilvania”

Rezultat al colaborării unor cercetători de la Institutul de istorie al Academiei, filiala Cluj (George

Ern. Marica — coordonator, Iosif Hajos, Călina Mare, Constantin Rusu), „Ideologia generației române de la 1848 din Transilvania”, apărută recent în Editura politică, este primul efort de sinteză asupra generației de intelectuali pașoptiști din Transilvania.

În cadrul unor considerații generale, colectivul de autori stabilește mai întîi profilul generației de la 1848 și cadrul social istoric al formării și dezvoltării reprezentanților săi: S. Barnuț, G. Bariț, T. Ciopariu, I. Codru-Drăgusan, A. T. Laurian, I. Maiorescu, E. Murgu, A. Pumnul ș.a. În perspectiva de ansamblu filozofică-sociologică se trece apoi la prezentarea numeroaselor domenii în care s-au ilustrat frumusețea intelectualității de la mijlocul secolului al XIX-lea — literatura, teatrul, istoriografia, filozofia, lingvistica, pedagogia, științele naturii, muzica și pictura — din nevoia de a face față, cu

numărul lor redus, complexelor probleme puse de ridicarea națională.

Partea a III-a se ocupă de presă, țărîm culturală în care generația de la 1848 și-a câștigat mari merite. Autorii urmăresc istoria presei ardelenne, evidențînd totodată influența pozitivă a activității unor ardeleni pentru presa din principate. În sfîrșit, partea a IV-a este consacrată studiului procesului de unire a ideii cu acțiunea, de la preocupările cîrțurilor pentru problemele economice și social-politice pînă la revoluție, în care ideologia și acțiunea se contopesc.

Aducînd contribuții substanțiale la luminarea unui moment de importanță decisivă în istoria noastră, volumul se face interesant și prin prezența în spațiul său a aspectelor legate de educație și învățămînt. Este relevant astfel activitatea meritorie a cîrțurilor ardeleni în domeniul peda-

gogic, activate care a întărit conștiința unității naționale atît în Ardeal cît și în provinciile românești, în care unii din ei au profesat.

Asist. univ. LIVIU MITRĂNESCU

„Umor și... gramatică”

Pe marginea unor cunoscute texte din opera lui I. L. Caragiale, G. Brăiescu, Al. O. Teodorescu, Tudor Mușatescu și alții, care ridiculizează vorbirea și scrierea greșită, Ion Roman subliniază în lucrarea sa „Umor și... gramatică” apărută în Editura științifică, o serie de abateri de la normele limbii literare. La sfîrșitul fiecărui text urmează un comentariu în care se discută și corectează greșelile din textul respectiv. Fragmentele literare au

fast orînduite în așa fel încît să îngăduie o discuție organizată conform unui plan: probleme de vocabular, de gramatică (morfologie și sintaxă) și ortografie. Cititorul este permanent solicitat, prin întrebări, să completeze comentariul cu propriile sale observații, pînă la epuizarea erorilor din textul literar.

Cartea evită tonul rigid, didactic. Autorul face „umor și... gramatică”, căci el este convins, ca altădată Heliade Rădulescu, că „o glumă amestecată în observație face mai mult decît o regulă posacă și plină de o rece erudiție”. Datorită acestor calități, cartea lui Ion Roman poate fi folosită ca un excelent instrument în munca cu elevii la orele de clasă, la cercuri etc.

Prof. ION BUZAȘI